

فلسوف جهانی ما

اقبال فیلسوف بزرگ اسلام در قرون معاصر که با افکار بلند پایه خویش شالوده بر جمعیت ترین کشور اسلامی جهان را بنا نهاد در نتیجه تعدیات و مظالم هم وطنان هندی خویش با اشعار پر سرخود مسلمانان جهان را به اتحاد و یگانگی دعوت میکند. نمونه کوچک ذیل که از دیوان وی اقتباس شده است بخوبی میرساند که نه تاریخ و نه نژاد و نه مقتضیات جغرافیائی هیچکس نمیتوانند ملتی نیرومند را برپا سازند مگر در سایه طرز فکری واحد که پایه اساس تحول و نجات توده ها را بنیان گذاری کند.

نمونه ای از طرز فکر اسلامی اقبال

بمنزل کوش مانند مه نو
مقام خویش اگر خواهی در این دیر

برون از سینه کش تکبیر خود را
خودی را گیر و محکم گیر و خوش ذی

مسلمان از خودی مرد تمامست
اگر خود را متاع خویش دانی

مسلمانان که خود را فاش دیدند
اگر از خود رمیدند اندرین دیر

خدا آن ملتی را سروری داد
به آن ملت سر و کاری ندارد
که تقدیرش بدست خویش بنوشت
که دهقانیش برای دیگران کشت

قدرت مغرب زمین!

شرق را از خود برد تقلید غرب
نی زرق و برق نه از چنگ و رباب
نی زسحر ساحران لاله روست
نی زعریان ساق و نی از قطع پوست
از همین آتش چراغش روشن است
قدرت افرنگ از علم و فن است

اقبال

بندگی انسان!

آدم از بی بصری بندگی آدم کرد
گوهری داشت ولی نذر قباد و جم کرد
یعنی از خوی غلامی زسگان پست تر است
من ندیدم که سگی پیش سگی سرخم کرد

هشتمی و حرکت

ساحل افتاده گفت گرچه بسی زیستم
موج زخودرفته ای تیز خرامید و گفت
آه نه معلوم شد هیچ که من چیستم
هستم اگر میروم گر نروم نیستم

اقبال

تا آنجا که در تجربیات خود نسبت بجهان مادی پیشرفت نموده ایم
کوچکترین شاهی نمیتوانیم برله دترمی نیسم پیدا کنیم
آرتور ادنیگتون
امروز دیگر نمیتوان جهان را باقرادادهای ماتریالیستی تشریح کرد
و این امید برای آتیه نیز از بین رفته است.

جیمز جینز

معانی و تصورات فیزیکی آفریده های آزاد فکر بشری هستند و عامل
مؤثر در ایجاد آنها تنها عالم خارجی نیست . -
دانشمندان دردنیال ماده از جامد بمایع و از مایع باتم و از اتم بالکترن
رسیده و در آنجا آنرا بکم کرده اند .

آرتور ادنیگتون